

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2010/13 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Μαρτίου 2010 για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, όπως έχει τροποποιηθεί με την Οδηγία (ΕΕ) 2018/1808 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 2018 και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης»

I. Γενικές Παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε κατά την επεξεργασία του από την αρμόδια Διαρκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, διαρθρώνεται σε δύο Μέρη (Α΄ και Β΄) και πενήντα τέσσερα (54) άρθρα.

Με τις διατάξεις του Μέρους Α΄ ενσωματώνεται στο ελληνικό δίκαιο η Οδηγία (ΕΕ) 2018/1808 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, «για την τροποποίηση της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (Οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) ενόψει των μεταβαλλόμενων συνθηκών της αγοράς», και με τις διατάξεις του Μέρους Β΄ ρυθμίζονται ζητήματα αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης.

Επισημαίνεται ότι η Οδηγία 2010/13/ΕΕ έχει ενσωματωθεί στη νομοθεσία της χώρας μας διά του π.δ. 109/2010 «Εναρμόνιση της ελληνικής ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ (ΕΕ L 95 της 15.4.2010) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, με την οποία κωδικοποιήθηκαν οι διατάξεις της Οδηγίας 89/552/ΕΟΚ (ΕΕ L 298 της 17.10.1989) του Συμβουλίου, όπως ίσχυε μετά την τελευταία τροποποίηση της από την Οδηγία 2007/65/ΕΚ (ΕΕ L 332 της 18.12.2007) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων», το οποίο καταργείται διά του παρόντος (άρθρο 53 του νομοσχεδίου).

Όπως αναφέρεται στο Προοίμιο της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας (σκέψη 1), «[η] τελευταία ουσιώδης τροποποίηση της Οδηγίας 89/552/ΕΟΚ του Συμβουλίου, που κωδικοποιήθηκε στη συνέχεια από την Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, επήλθε το 2007, με την έκδοση της οδηγίας 2007/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Έκτοτε, υπήρξαν σημαντικές και ταχείες εξελίξεις στην αγορά των υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων λόγω της συνεχούς σύγκλισης των τηλεοπτικών και των διαδικτυακών υπηρεσιών. Οι τεχνικές εξελίξεις παρείχαν δυνατότητες για νέα είδη υπηρεσιών και εμπειριών των χρηστών. Οι συνήθειες παρακολούθησης οπτικοακουστικού περιεχομένου, ιδίως εκείνες των νεότερων γενεών, έχουν αλλάξει σημαντικά. Αν και η κύρια οθόνη τηλεόρασης εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική συσκευή για την ανταλλαγή οπτικοακουστικών εμπειριών, πολλοί τηλεθεατές έχουν μεταστραφεί σε άλλες, φορητές συσκευές για την παρακολούθηση οπτικοακουστικού περιεχομένου. Το παραδοσιακό τηλεοπτικό περιεχόμενο εξακολουθεί να αντιπροσωπεύει σημαντικό μερίδιο του μέσου ημερήσιου χρόνου τηλεθέασης. Ωστόσο, νέοι τύποι περιεχομένου, όπως τα βιντεοκλίπ ή το περιεχόμενο που παράγεται από χρήστες, έχουν αποκτήσει ολοένα και μεγαλύτερη σημασία, ενώ έχουν πλέον καθιερωθεί νέοι παίκτες, όπως οι πάροχοι υπηρεσιών βίντεο κατά παραγγελία και οι πλατφόρμες διαμοιρασμού βίντεο. Η σύγκλιση αυτή των μέσων επιτάσσει ένα επικαιροποιημένο νομικό πλαίσιο που να αποτυπώνει τις εξελίξεις στην αγορά και να επιφέρει ισορροπία μεταξύ της πρόσβασης σε υπηρεσίες επιγραμμικού περιεχομένου, της προστασίας των καταναλωτών και της ανταγωνιστικότητας».

Η ανάγκη αναθεώρησης της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ και επικαιροποίησης του νομικού πλαισίου για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων είχε επισημανθεί στην Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, και την Επι-

τροπή των Περιφερειών, «Στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά της Ευρώπης» της 6.5.2015 [COM(2015) 192 final. Βλ. παρ. 3.2 «Το πλαίσιο για τα οπτικοακουστικά μέσα του 21ου αιώνα»]. Συμφώνως με την περιγραφόμενη στρατηγική, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα προέβaine στην αναθεώρηση της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ, ώστε να ληφθούν υπόψη οι αλλαγές στο τοπίο των οπτικοακουστικών μέσων, που οφείλονταν στην αυξανόμενη σύγκλιση μεταξύ τηλεοπτικών υπηρεσιών και υπηρεσιών που διανέμονται μέσω του διαδικτύου. Περαιτέρω, η Επιτροπή θα εξέταζε τη σκοπιμότητα διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής της Οδηγίας, ώστε αυτό να καταλαμβάνει νέες υπηρεσίες και φορείς, μη λογιζόμενες, έως τότε, ως υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, και/ή παρόχους μη εμπίπτοντες στο γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής της. Επιπλέον, η Επιτροπή θα επικεντρωνόταν στη φύση των εφαρμοστέων επί του συνόλου των παραγόντων της αγοράς κανόνων, ιδίως όσον αφορά την προώθηση των ευρωπαϊκών έργων, και των κανόνων που διέπουν την προστασία των ανηλίκων και τη διαφήμιση [βλ., σχετικώς, και Πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/13/ΕΕ για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων ενόψει των μεταβαλλόμενων συνθηκών της αγοράς» (25.5.2016 COM(2016) 287 final), παρ. 1 Πλαίσιο της Πρότασης, Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης, σελ. 2].

Υπό το φως των ανωτέρω, εκδόθηκε η υπό ενσωμάτωση Οδηγία (ΕΕ) 2018/1808, διά της οποίας τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν οι ρυθμίσεις της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ. Οι σημαντικότερες καινοτομίες που επέφερε η Οδηγία (ΕΕ) 2018/1808 είναι:

- η επέκταση του πεδίου εφαρμογής της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ στις υπηρεσίες πλατφόρμας διαμοιρασμού βίντεο (άρθρο 28α και 28β της Οδηγίας) και η θέσπιση κανόνων για τη λειτουργία τους,

- η απλοποίηση του ρυθμιστικού πλαισίου για τον καθορισμό της χώρας που έχει δικαιοδοσία επί των παρόχων υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας (άρθρο 2 παρ. 3 της Οδηγίας),

- η ενθάρρυνση της εφαρμογής των θεσμών της «συρρύθμισης» (co-regulation) και της «αυτορρύθμισης» (self-regulation), με την έκδοση κωδικών δεοντολογίας, σε εθνικό επίπεδο, στους τομείς που ρυθμίζει η Οδηγία (άρθρα 4α, 6α, 9, 28β της Οδηγίας),

- η περαιτέρω ενίσχυση της προστασίας, ειδικώς, των ανηλίκων από επιβλαβές για αυτούς περιεχόμενο και, εν γένει, των πολιτών από περιεχόμενο το οποίο υποκινεί μίσος ή βία, ή προτρέπει στην τέλεση τρομοκρατικού εγκλήματος, ή σχετίζεται με αδικήματα παιδικής πορνογραφίας, ρατσισμού και ξενοφοβίας (άρθρα 6, 6α και 28β της Οδηγίας),

- η ενίσχυση της ανεξαρτησίας των εθνικών ρυθμιστικών αρχών του οπτικοακουστικού τομέα (άρθρο 30 της Οδηγίας),

- η ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και της ομάδας των ευρωπαϊκών ρυθμιστικών αρχών για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων (ERGA) (άρθρα 3, 4, 4α, 6α, 28β, 30α, 30β της Οδηγίας),

- η επέκταση της υποχρέωσης προώθησης ευρωπαϊκών παραγωγών και στις υπηρεσίες κατά παραγγελία (άρθρο 13 της Οδηγίας), και

- η εισαγωγή ρυθμίσεων για τις οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις, χάρη στις οποίες επιτυγχάνεται μεγαλύτερη ευελιξία όσον αφορά τον χρόνο τηλεοπτικής μετάδοσης των διαφημιστικών μηνυμάτων, την τοποθέτηση προϊόντων και τη χορηγία (άρθρα 10, 11 και 23 της Οδηγίας).

Με τις διατάξεις του Μέρους Α΄ (άρθρα 1-36) του νομοσχεδίου, το οποίο αποτελείται από ένδεκα (11) Κεφάλαια (Α΄ - ΙΑ΄), ενσωματώνεται στο ελληνικό δίκαιο η Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία (ΕΕ) 2018/1808. Σημειώνεται ότι, κατά το άρθρο 2 της Οδηγίας, η προθεσμία θέσης από τα κράτη μέλη σε ισχύ των αναγκαιών για τη συμμόρφωσή τους προς την Οδηγία, νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων παρήλθε τη 19η Σεπτεμβρίου 2020.

Ειδικότερα, στο Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 1 και 2) καθορίζεται ο σκοπός του νομοσχεδίου (άρθρο 1) και διατυπώνονται οι αναγκαίοι ορισμοί για την εφαρμογή του (άρθρο 2). Συγκεκριμένως, αναδιατυπώνονται οι ορισμοί του άρθρου 2 του π.δ. 109/2010 και προστίθενται νέοι («υπηρεσία πλατφόρμας διαμοιρασμού βίντεο», «βίντεο παραγόμενα από χρήστες», «συντακτική απόφαση», «πάροχος υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας» αντί του υφιστάμενου «πάροχος υπηρεσίας οπτικοακουστικών μέσων», «πάροχος πλατφόρμας διαμοιρασμού βίντεο» και «Οδηγία»), ενώ απαλείφεται ο ορισμός του «Ανεξάρτητου παραγωγού οπτικοακουστικών έργων».

Το Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 3 - 6) περιέχει γενικές διατάξεις για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων. Ειδικότερα, με τις διατάξεις του άρθρου 3 ρυθμίζονται ζητήματα δικαιοδοσίας του ελληνικού κράτους επί των παρόχων υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας. Μεταξύ άλλων, καθορίζονται εκ νέου οι όροι και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες πάροχος υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας θεωρείται εγκατεστημένος στην Ελλάδα, και θεσπίζεται υποχρέωση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης (Ε.Σ.Ρ.) να καταρτίζει ενημερωμένο κατάλογο των υπαγόμενων στη δικαιοδοσία του ελληνικού κράτους παρόχων υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας, τον οποίο κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μαζί με τυχόν αμφισβητήσεις ή διαφωνίες σχετικές με τη δικαιο-

δοσία της Ελλάδας επί των ως άνω παρόχων. Στο άρθρο 4 ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την ελευθερία λήψης ή/και αναμετάδοσης στην Ελλάδα υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων προερχόμενων από άλλα κράτη μέλη, ορίζονται οι σχετικές εξαιρέσεις (όπως περιπτώσεις πρόκλησης σοβαρού κινδύνου για τη δημόσια υγεία ή την εθνική ασφάλεια και άμυνα, παραβίασης διατάξεων που αφορούν την προστασία των ανηλίκων, την υποκίνηση σε βία κ.λπ.), και καθορίζονται εκ νέου οι προϋποθέσεις και η διαδικασία επιβολής από το Ε.Σ.Ρ. του μέτρου της προσωρινής αναστολής λήψης ή/και μετάδοσης υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων από πάροχο υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας υπαγόμενο στη δικαιοδοσία άλλου κράτους μέλους, στις ως άνω περιπτώσεις. Επίσης, προβλέπεται τήρηση από το Ε.Σ.Ρ. αρχείου των αδειοδοτημένων σε άλλα κράτη μέλη καναλιών τα οποία μεταδίδονται στην ελληνική επικράτεια, και θεσπίζεται για τους παρόχους συνδρομητικών υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας, τις εγκατεστημένες στην Ελλάδα πλατφόρμες διαμοιρασμού βίντεο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, υποχρέωση να γνωστοποιούν στο Ε.Σ.Ρ. τα κανάλια τα οποία μεταδίδονται μέσω αυτών στην ελληνική επικράτεια. Με τις διατάξεις του άρθρου 5 ρυθμίζονται εκ νέου θέματα συνεργασίας μεταξύ της Ελλάδας και των λοιπών κρατών μελών για την περίπτωση κατά την οποία πάροχος υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας απευθύνει το σύνολο ή το μεγαλύτερο μέρος των υπηρεσιών του προς κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στη δικαιοδοσία του οποίου υπάγεται, κατά παράβαση λεπτομερέστερων ή αυστηρότερων, γενικού δημόσιου συμφέροντος, διατάξεων της οικείας εθνικής νομοθεσίας, και καθορίζονται οι σχετικές διαδικασίες. Αρμόδια αρχή για τα ως άνω ζητήματα ορίζεται, εφεξής, το Ε.Σ.Ρ. στη θέση του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού. Στο άρθρο 6 προβλέπεται η δυνατότητα θέσπισης εθνικών κωδίκων δεοντολογίας για την προστασία των καταναλωτών, των ανηλίκων και της δημόσιας υγείας, από τους παρόχους υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας, υπηρεσιών πλατφόρμας διαμοιρασμού βίντεο, υπηρεσιών διαφήμισης και επικοινωνίας, και τις ενώσεις τους, ή σε συνεργασία των εν λόγω παρόχων με το Ε.Σ.Ρ., ή και με τις ενώσεις καταναλωτών, στο πλαίσιο των θεσμών της «συρρύθμισης» και της «αυτορρύθμισης».

Το Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 7 - 17) περιέχει ρυθμίσεις θεμάτων που αφορούν τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων. Με τις διατάξεις του άρθρου 7 ρυθμίζεται εκ νέου η υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας να καθιστούν τα στοιχεία της ταυτότητας και επικοινωνίας τους καθώς και τα στοιχεία επικοινωνίας του Ε.Σ.Ρ. ευχερώς προσβάσιμα στους αποδέκτες των εν λόγω υπηρεσιών. Με τις διατάξεις του άρθρου 8 συμπληρώνονται οι ισχύουσες διατάξεις σχετικώς με την υποχρέωση των εν λόγω παρόχων να

λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα, ώστε οι παρεχόμενες από αυτούς υπηρεσίες να μην εμπεριέχουν υποκίνηση σε βία ή μίσος εναντίον ομάδας ανθρώπων ή μέλους ομάδας, ή δημόσια πρόκληση σε τέλεση τρομοκρατικού εγκλήματος, κατά τα ειδικώς οριζόμενα. Στο άρθρο 9 ρυθμίζονται εκ νέου ζητήματα που αφορούν την προστασία των ανηλίκων κατά την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, ιδίως όσον αφορά την πρόσβασή τους σε υπηρεσίες που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, ψυχική ή ηθική ανάπτυξή τους, καθώς και την προστασία των προσωπικών τους δεδομένων. Περαιτέρω, στο άρθρο 10 ρυθμίζονται εκ νέου ζητήματα που αφορούν τη διασφάλιση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρίες στις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων και τις σχετικές υποχρεώσεις των παρόχων υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας (υποβολή ετήσιας έκθεσης στο Ε.Σ.Ρ. και τη Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, κατάρτιση σχεδίου δράσης όσον αφορά τη λήψη σχετικών μέτρων κ.λπ.). Στο άρθρο 11 προβλέπεται η δυνατότητα λήψης, με προεδρικό διάταγμα, μέτρων για την κατάλληλη προβολή των υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων γενικού συμφέροντος, ιδίως υπηρεσιών που προάγουν την πολυφωνία, την ελευθερία του λόγου και την πολιτισμική πολυμορφία, μετά από γνώμη του Ε.Σ.Ρ. Με τις διατάξεις του άρθρου 12 εισάγονται ρυθμίσεις που αφορούν την απαγόρευση επικάλυψης, περικοπής ή τροποποίησης για εμπορικούς σκοπούς, των προγραμμάτων και των υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων που παρέχονται από παρόχους υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας, χωρίς τη ρητή συναίνεσή τους, ρυθμιζόμενων των σχετικών ζητημάτων. Περαιτέρω, στο άρθρο 13 ορίζεται ότι οι πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων δεν επιτρέπεται να μεταδίδουν κινηματογραφικά έργα εκτός των συμφωνημένων με τους κατόχους των σχετικών δικαιωμάτων χρονικών περιόδων. Εν συνεχεία, στο άρθρο 14 καθορίζονται εκ νέου οι προϋποθέσεις τις οποίες πρέπει να πληρούν οι μεταδιδόμενες από παρόχους υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας, οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις, και ρυθμίζονται τα σχετικά ζητήματα. Μεταξύ άλλων, απαγορεύονται οι εμπορικές ανακοινώσεις που αφορούν ηλεκτρονικά τσιγάρα και περιέκτες επαναπλήρωσης, καταργείται η εξαίρεση που επέτρεπε τη διαφήμιση κυνηγετικών όπλων και προβλέπεται η, υπό όρους, μετάδοση οπτικοακουστικών εμπορικών ανακοινώσεων τυχερών παιχνιδιών. Περαιτέρω, στα άρθρα 15 και 16 καθορίζονται εκ νέου οι προϋποθέσεις τις οποίες πρέπει να πληρούν οι υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων και τα προγράμματα που λαμβάνουν χορηγίες, καθώς και τα προγράμματα που περιέχουν τοποθέτηση προϊόντος. Μεταξύ άλλων, ορίζονται τα μη επιτρεπόμενα να αποτελούν αντικείμενο χορηγίας, προγράμματα, θεσπίζεται απαγόρευση χορηγίας προγραμμάτων από επιχειρήσεις ασκούσες συγκεκριμένες δραστη-

ριότητες, προβλέπονται συγκεκριμένες περιπτώσεις προγραμμάτων στα οποία απαγορεύεται η τοποθέτηση προϊόντος, και περιπτώσεις προϊόντων των οποίων απαγορεύεται απολύτως η τοποθέτηση εντός προγράμματος, ενώ επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορηγία στα δελτία καιρού και στα αθλητικά δελτία (εξαίρεση η οποία δεν προβλέπεται στις διατάξεις της Οδηγίας). Τέλος, το άρθρο 17 περιλαμβάνει ρυθμίσεις που αφορούν την ενίσχυση της εθνικής και της ευρωπαϊκής παραγωγής οπτικοακουστικών έργων από τους παρόχους υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται ότι οι κατάλογοι των παρόχων υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας κατά παραγγελία πρέπει να περιέχουν ευρωπαϊκά έργα σε ποσοστό τουλάχιστον 30%, τα οποία θα τοποθετούνται σε προβεβλημένη θέση σε αυτούς. Επίσης, θεσπίζεται υποχρέωση των εγκατεστημένων σε άλλο κράτος μέλος παρόχων υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας κατά παραγγελία, εφόσον απευθύνονται, ειδικώς, σε κοινό εντός Ελλάδος, να καταβάλλουν ετήσια οικονομική συνεισφορά, ποσού ίσου με το 1,5% του κύκλου εργασιών τους που αφορά την εν λόγω δραστηριότητά τους στην Ελλάδα, είτε για την παραγωγή ελληνικών οπτικοακουστικών έργων, είτε για την αγορά δικαιωμάτων σε πρωτότυπα ελληνικά οπτικοακουστικά έργα τα οποία δεν έχουν ακόμη κυκλοφορήσει, είτε για την ενίσχυση των ελληνικών παραγωγών, με την κατάθεση του ποσού αυτού σε ειδικό λογαριασμό του Εθνικού Κέντρου Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας Α.Ε. (Ε.Κ.Ο.Μ.Ε.), και ρυθμίζονται σχετικά ζητήματα. Οι ως άνω πάροχοι υποβάλλουν στο Ε.Σ.Ρ. τα απαιτούμενα για την εκπλήρωση των εν λόγω υποχρεώσεων στοιχεία, βάσει των οποίων η Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης υποβάλλει σχετική έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, συμφώνως προς τα οριζόμενα στην προτεινόμενη διάταξη. Τέλος, ορίζεται ότι οι ως άνω υποχρεώσεις δεν ισχύουν για τους παρόχους υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας με χαμηλό κύκλο εργασιών ή χαμηλή θέαση, όπως οι έννοιες αυτές ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (βλ., σχετικώς, Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 7.7.2020, «Κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 7 της οδηγίας για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων σχετικά με τον υπολογισμό του μεριδίου των ευρωπαϊκών έργων σε καταλόγους κατά παραγγελία υπηρεσιών και σχετικά με τον ορισμό της χαμηλής θέασης και του χαμηλού κύκλου εργασιών» (2020/C 223/03)).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Δ' (άρθρα 18 και 19) ρυθμίζονται εκ νέου ζητήματα που αφορούν την ελευθερία πρόσβασης στην τηλεοπτική μετάδοση εκδηλώσεων χαρακτηρισμένων ως μείζονος σημασίας για την ελληνική κοινωνία ή άλλα κράτη μέλη (άρθρο 18), καθώς και την υποχρέωση των τηλεοπτικών οργανισμών με αποκλειστικά δικαιώματα μετάδοσης μεγάλου εν-

διαφέροντος για το κοινό διοργανώσεων να παρέχουν, αν τους ζητηθεί, σε εγκατεστημένους στην Ελλάδα ή άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης τηλεοπτικούς οργανισμούς, το δικαίωμα χρήσης σύντομων αποσπασμάτων αποκλειστικώς για σκοπούς σύντομων ανταποκρίσεων επικαιρότητας σε προγράμματα γενικής ειδησεογραφίας. Επισημαίνεται ότι οι εκδηλώσεις μείζονος σημασίας, ο τρόπος μετάδοσής τους, η διαδικασία διευθέτησης των διαφορών, καθώς και κάθε άλλο συναφές ζήτημα, καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα συμφώνως με τις διατάξεις του άρθρου 51 παρ. 4 του νομοσχεδίου.

Στο Κεφάλαιο Ε' (άρθρα 20 - 22) περιλαμβάνονται διατάξεις που αφορούν την προώθηση των ευρωπαϊκών έργων και των έργων ανεξάρτητων παραγωγών. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η υποχρέωση των τηλεοπτικών οργανισμών να μεταδίδουν ευρωπαϊκά έργα σε ποσοστό άνω του 50% (άρθρο 20) και ευρωπαϊκά έργα ανεξάρτητων παραγωγών σε ποσοστό τουλάχιστον 10% (άρθρο 21) του ετήσιου συνολικού χρόνου των μεταδιδόμενων από αυτούς τηλεοπτικών προγραμμάτων, καθώς και η υποχρέωσή τους να υποβάλλουν στο Ε.Σ.Ρ. στοιχεία σχετικά με την τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων, βάσει των οποίων η Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης υποβάλλει σχετική έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανά διετία, και ρυθμίζονται σχετικά ζητήματα. Τέλος, ορίζεται ότι οι ως άνω ρυθμίσεις εφαρμόζονται μόνο στις τηλεοπτικές μεταδόσεις εθνικής εμβέλειας (άρθρο 22).

Στο Κεφάλαιο ΣΤ' (άρθρα 23 - 29) ρυθμίζονται εκ νέου ζητήματα που αφορούν την τηλεοπτική διαφήμιση και την τηλεπώληση. Συγκεκριμένως, μεταξύ άλλων, ορίζεται ότι η τηλεοπτική διαφήμιση και η τηλεπώληση πρέπει να είναι σαφώς διακριτές από το συντακτικό περιεχόμενο του προγράμματος, ενώ η μετάδοση μεμονωμένων τηλεοπτικών διαφημιστικών μηνυμάτων και μηνυμάτων τηλεπώλησης αποτελεί εξαίρεση, εκτός των μεταδόσεων των αθλητικών εκδηλώσεων (άρθρο 23). Εν συνεχεία, με τις διατάξεις του άρθρου 24 τίθενται όροι και προϋποθέσεις για τη μετάδοση διαφημιστικών μηνυμάτων και μηνυμάτων τηλεπώλησης κατά τη διάρκεια των τηλεοπτικών προγραμμάτων. Μεταξύ άλλων, απαγορεύεται η μετάδοση μηνυμάτων τηλεπώλησης κατά τη διάρκεια παιδικών προγραμμάτων και καταργείται η ισχύουσα διάταξη σχετικώς με τους περιορισμούς της μετάδοσης των τηλεοπτικών διαφημιστικών μηνυμάτων και μηνυμάτων τηλεπώλησης για τις υπηρεσίες αστρολογίας και μελλοντολογικών προβλέψεων. Επίσης, απαγορεύεται η μετάδοση τηλεοπτικών διαφημίσεων, μηνυμάτων και χρονοθυρίδων τηλεπώλησης, καθώς και αγγελιών ερωτικού περιεχομένου μεταξύ των ωρών 06:00 και 01:00 της επόμενης ημέρας. Περαιτέρω, απαγορεύεται η τηλεπώληση φαρμάκων για τα οποία απαιτείται άδεια εμπορίας, και θεραπευτικών

αγωγών (άρθρο 25), τίθενται οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν η τηλεοπτική διαφήμιση και η τηλεπώληση αλκοολούχων ποτών (άρθρο 26), ορίζεται η αναλογία του χρόνου μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων και μηνυμάτων τηλεπώλησης εντός του ημερήσιου τηλεοπτικού προγράμματος (ανώτατο όριο 20% στις ζώνες 06:00 π.μ. – 18:00 μ.μ. και 18:00 μ.μ. – 00:00), καθώς και οι εξαιρέσεις όσον αφορά τον υπολογισμό του ως άνω ποσοστού (άρθρο 27), και ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη μετάδοση χρονοθυρίδων τηλεπώλησης (άρθρο 28). Τέλος, ορίζονται οι διατάξεις του παρόντος οι οποίες εφαρμόζονται, αναλογικά, σε τηλεοπτικούς οργανισμούς αποκλειστικώς προσανατολισμένους στη διαφήμιση, την τηλεπώληση και την αυτοπροβολή (άρθρο 29).

Στο Κεφάλαιο Ζ' (άρθρο 30) ρυθμίζονται εκ νέου ζητήματα που αφορούν το δικαίωμα κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου ή άλλου φορέα να ζητήσει επανόρθωση από τηλεοπτικό οργανισμό για την περίπτωση κατά την οποία θίγονται έννομα συμφέροντά του, ή παραποιούνται ή αποσιωπώνται απόψεις και θέσεις του επί ζητημάτων αφορώντων τις δραστηριότητές του, από το περιεχόμενο τηλεοπτικού προγράμματος (δικαίωμα απάντησης), και καθορίζονται οι προϋποθέσεις και ο τρόπος άσκησής του και οι αντίστοιχες υποχρεώσεις του τηλεοπτικού οργανισμού.

Στο Κεφάλαιο Η' (άρθρα 31 και 32) εισάγονται διατάξεις που αφορούν τις υπηρεσίες πλατφόρμας διαμοιρασμού βίντεο, σε εναρμόνιση με τα νέα άρθρα 28α και 28β της Οδηγίας (ΕΕ) 2010/13. Ειδικότερα, στο άρθρο 31 καθορίζονται οι προϋποθέσεις υπαγωγής των παρόχων πλατφόρμας διαμοιρασμού βίντεο στη δικαιοδοσία του ελληνικού κράτους και ορίζεται η έννοια των όρων «μητρική επιχείρηση», «θυγατρική επιχείρηση» και «όμιλος» για την εφαρμογή του παρόντος. Επίσης, μεταξύ άλλων, προβλέπεται η δημιουργία καταλόγου παρόχων πλατφόρμας διαμοιρασμού βίντεο από το Ε.Σ.Ρ., ο οποίος κοινοποιείται, μετά των ενημερώσεών του, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον αρμόδιο Υπουργό, και καθορίζεται η διαδικασία που ακολουθείται σε περίπτωση διαφωνίας της Ελλάδας με άλλο κράτος μέλος όσον αφορά τη δικαιοδοσία επί συγκεκριμένου παρόχου. Εν συνεχεία, στο άρθρο 32, μεταξύ άλλων, καθορίζονται οι υποχρεώσεις των παρόχων υπηρεσιών πλατφόρμας διαμοιρασμού βίντεο υπαγόμενης στη δικαιοδοσία της Ελλάδας και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν για την προστασία των ανηλίκων και του ευρέως κοινού από προγράμματα, βίντεο παραγόμενα από χρήστες και οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις με το οριζόμενο, στην προτεινόμενη διάταξη, περιεχόμενο. Επίσης, ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τη συμμόρφωση των εν λόγω παρόχων με τις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται όσον αφορά τις οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοιν-

νώσεις (άρθρο 14 παρ. 1 του παρόντος). Ο έλεγχος της συμμόρφωσης των παρόχων ως προς τα ανωτέρω ανατίθεται στο Ε.Σ.Ρ., το οποίο δύναται να διενεργεί ελέγχους κατά τα οριζόμενα στην προτεινόμενη διάταξη, και να επιβάλλει τις προβλεπόμενες στο άρθρο 36 κυρώσεις. Τέλος, θεσπίζεται υποχρέωση των ως άνω παρόχων να υποβάλλουν στο Ε.Σ.Ρ. τα οριζόμενα στην προτεινόμενη διάταξη στοιχεία.

Στο Κεφάλαιο Θ' (άρθρα 33 και 34) περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που αφορούν τον ρόλο και τις αρμοδιότητες του Ε.Σ.Ρ. ως προς την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος. Μεταξύ άλλων, ορίζεται ότι το Ε.Σ.Ρ. είναι αρμόδιο για την εποπτεία της εφαρμογής των ρυθμίσεων του παρόντος και την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασής τους (άρθρο 33). Επίσης, θεσπίζεται υποχρέωση των εγκατεστημένων στην Ελλάδα παρόχων υπηρεσιών μέσωσ επικοινωνίας οι οποίοι επιθυμούν να παράσχουν το σύνολο ή μέρος των υπηρεσιών τους στο κοινό άλλου κράτους μέλους, να υποβάλλουν σχετική δήλωση στο Ε.Σ.Ρ., το οποίο ενημερώνει την αντίστοιχη Αρχή του κράτους μέλους στο οποίο θα παρασχεθούν οι εν λόγω υπηρεσίες (άρθρο 34).

Στο Κεφάλαιο Ι' (άρθρο 35), σε εναρμόνιση με το νέο άρθρο 33α της Οδηγίας, εισάγονται ρυθμίσεις που αφορούν την ανάπτυξη των δεξιοτήτων και των γνώσεων των πολιτών όσον αφορά την ασφαλή χρήση των μέσωσ επικοινωνίας και την αξιολόγηση του περιεχομένου τους. Αρμόδιος φορέας για την παρακολούθηση και τον συντονισμό των δράσεων και των σχετικών πρωτοβουλιών των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων ορίζεται η Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, η οποία υποβάλλει σχετικές εκθέσεις προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Τέλος, στο Κεφάλαιο ΙΑ' (άρθρο 36) περιλαμβάνονται οι κυρώσεις οι οποίες δύναται να επιβληθούν από το Ε.Σ.Ρ. σε παρόχους υπηρεσιών μέσωσ επικοινωνίας, συνδρομητικών ή μη, και πλατφόρμες διαμοιρασμού βίντεο εγκατεστημένες στην Ελλάδα, σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων του παρόντος.

Με τις διατάξεις του Μέρους Β' (άρθρα 37 - 54), το οποίο αποτελείται από έξι (6) Κεφάλαια (Α' - ΣΤ'), ρυθμίζονται ζητήματα αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης.

Ειδικότερα, το Κεφάλαιο Α' (άρθρα 37 - 40) περιλαμβάνει διατάξεις που αφορούν τη ραδιοτηλεοπτική αγορά. Συγκεκριμένως, μεταξύ άλλων, θεσπίζεται υποχρέωση εγγραφής των εγκατεστημένων στην Ελλάδα παρόχων υπηρεσιών μέσωσ επικοινωνίας, γραμμικών ή μη γραμμικών, συνδρομητικών ή ελεύθερης λήψης, στο Μητρώο Επιχειρήσεων που τηρείται στο Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας του Ε.Σ.Ρ. Προϋπόθεση για την εγγραφή στο Μητρώο απο-

τελεί η έγκριση του σχεδιαζόμενου προγραμματισμού μεταδόσεων ή του καταλόγου προγραμμάτων του παρόχου από το Ε.Σ.Ρ. (άρθρο 37). Περαιτέρω, ρυθμίζονται εκ νέου ζητήματα που αφορούν τη μεταβίβαση και, γενικώς, κάθε μετασχηματισμό επιχείρησης που κατέχει άδεια τηλεοπτικού σταθμού ελεύθερης λήψης, και καταργείται η απαγόρευση σύναψης συμβάσεων δανείων προς εταιρεία που έχει τη λειτουργία τηλεοπτικού σταθμού ελεύθερης λήψης από εταίρους, μετόχους, διαχειριστές, μέλη οργάνων διοίκησης και διευθυντικά στελέχη της (άρθρο 38). Παρέχεται η δυνατότητα στους εποπτευόμενους από το Ε.Σ.Ρ. ως νομίμως λειτουργούντες, ραδιοφωνικούς σταθμούς και στους παρόχους περιεχομένου περιφερειακής εμβέλειας επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης, να αλλάξουν μία, μόνο, φορά τη φυσιογνωμία του προγράμματός τους, μέχρι την έκδοση προκήρυξης για τη χορήγηση αδειών λειτουργίας τους, και καθορίζεται η σχετική διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά (άρθρο 39). Περαιτέρω, ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, θέματα που αφορούν τη μεταβίβαση και κάθε, εν γένει, μετασχηματισμό επιχείρησης που κατέχει άδεια ραδιοφωνικού σταθμού ελεύθερης λήψης, και τις σχετικές διαδικασίες, και προβλέπεται ότι οι ραδιοφωνικοί σταθμοί οι οποίοι περιλαμβάνονται στο οικείο Μητρώο του Ε.Σ.Ρ. ως νομίμως λειτουργούντες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, συνεχίζουν να εκπέμπουν νόμιμα, έως ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία χορήγησης ραδιοφωνικών αδειών. Περαιτέρω, ως καταληκτική προθεσμία για τη διαδικασία αδειοδότησης των ραδιοφωνικών σταθμών ορίζεται η 30.6.2023 (άρθρο 40).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β' (άρθρα 41 και 42) ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τους παρόχους περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης, διά της τροποποίησης διατάξεων του ν. 4339/2015. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, προβλέπεται ότι η κατοχή άδειας παρόχου περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας προσμετράται ως βαρύνον κριτήριο κατά τη χορήγηση, στον πάροχο αυτό ή σε ανώνυμη εταιρεία στην οποία συμμετέχει, άδειας παροχής συνδρομητικών τηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω επίγειων αποκλειστικών πομπών από το Ε.Σ.Ρ., με οικονομικό αντάλλαγμα, συμφώνως με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που προβλέπονται στον ν. 2644/1998. Περαιτέρω, ως καταληκτική προθεσμία για τη διαδικασία αδειοδότησης των παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας μη ενημερωτικού περιεχομένου και περιφερειακής εμβέλειας (ενημερωτικού γενικού και μη ενημερωτικού περιεχομένου) ορίζεται η 31.12.2022, ενώ προβλέπεται δυνατότητα αποκλεισμού περιεχομένου ειδικής στόχευσης των προς χορήγηση αδειών μη ενημερωτικού περιεχομένου, με υπουργική απόφαση, υπό

τις οριζόμενες προϋποθέσεις. Επίσης, ρυθμίζονται εκ νέου θέματα που αφορούν το ελάχιστο περιεχόμενο του προγράμματος εθνικής εμβέλειας παρόχου περιεχομένου ενημερωτικού προγράμματος γενικού περιεχομένου, τη μετάδοση δελτίων ειδήσεων στη νοηματική γλώσσα και, γενικώς, την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία στα εκπεμπόμενα προγράμματα. Καθορίζεται το ελάχιστο προσωπικό που πρέπει να διατηρούν οι αδειούχοι πάροχοι περιεχομένου για την κάλυψη των αναγκών τους που αφορούν σε θέσεις δημοσιογράφων και τεχνικής και διοικητικής υποστήριξης, ήτοι τετρακόσια (400) άτομα για άδεια εθνικής εμβέλειας γενικού ενημερωτικού περιεχομένου, και πενήντα (50) άτομα για άδεια εθνικής εμβέλειας μη ενημερωτικού περιεχομένου, και ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, ζητήματα σχετικά με το εργασιακό καθεστώς και την προέλευση του εν λόγω προσωπικού. Εν συνεχεία, προβλέπεται ο καθορισμός του ελάχιστου αριθμού του προσωπικού των υποψηφίων προς αδειοδότηση παρόχων περιεχομένου για άδεια περιφερειακής εμβέλειας ενημερωτικού ή μη ενημερωτικού περιεχομένου, με τη έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης, και ρυθμίζονται σχετικά ζητήματα. Τέλος, απαγορεύεται η εκτός αδειοδοτικής διαδικασίας μεταβολή της φυσιογνωμίας προγράμματος και της εμβέλειας εκπομπής των λειτουργούντων, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, παρόχων περιεχομένου, πλην της περιπτώσεως άπαξ αλλαγής της φυσιογνωμίας ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών του άρθρου 39 του παρόντος (άρθρο 41). Περαιτέρω, ορίζεται ότι το υπολειπόμενο, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος, ποσό τιμήματος κάθε άδειας επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας γενικού ενημερωτικού περιεχομένου, καταβάλλεται από τον υπερθεματιστή ως εξής: η οφειλόμενη δόση ποσού 3.500.000 ευρώ για το έτος 2020 απομειώνεται κατά το ύψος των επενδύσεων σε πρόγραμμα, τεχνολογικό εξοπλισμό και υποδομές που διενεργεί ο υπερθεματιστής εντός του ημερολογιακού έτους 2020, κατά ανώτατο ποσό 3.450.000 ευρώ, ενώ, για το χρονικό διάστημα από την 1.10.2021 και μέχρι εξοφλήσεως του τιμήματος, το υπολειπόμενο ποσό τιμήματος κάθε άδειας καταβάλλεται σε μηνιαίες δόσεις, κατά τα οριζόμενα στην προτεινόμενη διάταξη (άρθρο 42).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ' (άρθρα 43 και 44) ρυθμίζονται θέματα που αφορούν την παροχή συνδρομητικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένως, στο άρθρο 43, μεταξύ άλλων, προβλέπεται ότι το Ε.Σ.Ρ. χορηγεί τις προβλεπόμενες άδειες για την παροχή συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω επίγειων αποκλειστικώς πομπών από κατόχους αδειών παροχής περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας ή από ανώνυμη εταιρεία στην οποία

συμμετέχουν, χωρίς διαγωνιστική διαδικασία, κατά προτεραιότητα, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υφίστανται τεχνικά ζητήματα μη επάρκειας χωρητικότητας δικτύου για την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς και διανομής περιεχομένου ελεύθερης λήψης. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται σύναψη σύμβασης παραχώρησης με το Ελληνικό Δημόσιο. Περαιτέρω, καθορίζεται εκ νέου το οικονομικό αντάλλαγμα (2.500 ευρώ για κάθε εικοσιτετράωρο τηλεοπτικό πρόγραμμα και 400 ευρώ για κάθε εικοσιτετράωρο ραδιοφωνικό πρόγραμμα ανά έτος άδειας) που οφείλει να καταβάλλει η κάτοχος άδειας παροχής συνδρομητικών υπηρεσιών εταιρεία, και καθορίζεται ο τρόπος καταβολής του καθώς και το ετήσιο οικονομικό αντάλλαγμα που οφείλει να καταβάλλει επί των ακαθάριστων εσόδων της. Τις εν λόγω οικονομικές υποχρεώσεις έχουν και οι λοιποί πάροχοι συνδρομητικών τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών υπηρεσιών, ανεξαρτήτως του τρόπου μετάδοσης του σήματος, συμπεριλαμβανομένων των παρόχων γραμμικών τηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω ευρυζωνικών δικτύων. Από τα ως άνω οικονομικά ανταλλάγματα, ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) αποδίδεται μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού, στο Ε.Σ.Ρ. για την ενίσχυση του εποπτικού ρόλου του. Τέλος, καθορίζεται εκ νέου το ύψος της εγγυητικής επιστολής [ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί του οφειλόμενου οικονομικού ανταλλάγματος της περ. α' της παρ. 7 του παρόντος άρθρου ανά έτος άδειας] πιστωτικού ιδρύματος ετήσιας διάρκειας που υποχρεούται να καταθέσει η κάτοχος άδειας εταιρεία εντός ενός μηνός από την κατάρτιση της σύμβασης παραχώρησης, και ρυθμίζονται σχετικά ζητήματα. Περαιτέρω, στο άρθρο 44 επικαιροποιείται η χρησιμοποιούμενη στην κείμενη νομοθεσία ορολογία όσον αφορά τον υπουργό στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης.

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Δ' (άρθρα 45 - 49) ρυθμίζονται ζητήματα λειτουργίας διάφορων φορέων. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, ορίζεται ο τρόπος καθορισμού των αποδοχών ορισμένων στελεχών της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. και η δυνατότητα σύστασης αμειβόμενων επιτροπών και ομάδων εργασίας για την υποστήριξη του συνόλου των οριζόμενων στο άρθρο 4 του ν. 2863/2000 αρμοδιοτήτων του Ε.Σ.Ρ. (άρθρο 45), ορίζεται πλαίσιο παραγραφής των παραβάσεων οι οποίες επισύρουν κυρώσεις επιβαλλόμενες από το Ε.Σ.Ρ. (άρθρο 46), με προθεσμία «η οποία έχει εύλογη διάρκεια και συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας» (βλ. Αιτιολογική Έκθεση, σελ. 75), και ορίζεται ο τρόπος καταβολής των ληξιπρόθεσμων οφειλών από το ανταποδοτικό τέλος του άρθρο 6 του ν. 4173/2013 υπέρ της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. (άρθρο 47). Επίσης, ρυθμίζονται θέματα κινητικότητας για το προσωπικό της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. (άρθρο 48) «προκειμένου αφενός να δοθεί ο αναγκαίος χρόνος στην εταιρεία ώστε

να ολοκληρωθούν οι απαιτούμενες διαδικασίες για την έκδοση ψηφιακού οργανογράμματος, κατόπιν αξιολόγησης των δομών της με σαφή προσδιορισμό θέσεων και αντίστοιχη κατάρτιση περιγραμμάτων εργασίας, αφετέρου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη παροχή της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας» (βλ. Αιτιολογική Έκθεση, σελ. 75). Εξ άλλου, τροποποιείται το πλαίσιο σχετικώς με τη θητεία των μελών των ανεξάρτητων αρχών (άρθρο 49), με δύο βασικές ρυθμίσεις: πρώτον, τον ορισμό για πλήρη θητεία, νέου μέλους, σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης, έκπτωσης ή με οποιονδήποτε τρόπο απώλειας της ιδιότητας μέλους, ώστε να εξασφαλισθεί «ισότιμη μεταχείριση από πλευράς χρόνου θητείας τόσο των μελών ανεξάρτητων αρχών που έχουν ορισθεί για πλήρη εξαετή θητεία, όσο και των μελών που έχουν διορισθεί στο μέσον της θητείας άλλου μέλους, το οποίο για οποιοδήποτε λόγο έπαυσε να υπηρετεί» (βλ. Αιτιολογική Έκθεση, σελ. 75 - 76), και, δεύτερον, την εναρμόνιση της ισχύουσας διάταξης προς τη διάταξη του άρθρου 101Α παρ. 2 πέμπτο εδάφιο του Συντάγματος, όπως αναθεωρήθηκε δυνάμει του από 25.11.2019 Ψηφίσματος της Θ΄ Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων, σχετικώς με την αυτοδίκαιη παράταση της θητείας των μελών των ανεξάρτητων αρχών μέχρι τον διορισμό νέων [βλ., σχετικώς, νομολογία ΣτΕ Ολ. 3515/2013, ΣτΕ Ολ. 95/2017, ΣτΕ Ολ. 2583 – 5, ΣτΕ Ολ. 2586-8/2017, ΣτΕ 82/2018, ΣτΕ 2729/2019, κατά την οποία, υπό την προϊσχύσασα διατύπωση περί «ορισμένης θητείας» των μελών των ανεξαρτήτων αρχών, ήταν μεν συνταγματικώς ανεκτή η συνέχιση της λειτουργίας των αρχών μετά τη λήξη της θητείας των μελών τους και μέχρι την επιλογή των νέων, μόνον όμως για «εύλογο χρονικό διάστημα», κρινόμενο κατά τις εκάστοτε συντρέχουσες περιστάσεις, μετά την πάροδο του οποίου δεν ήταν ανεκτή η παράταση της θητείας των μελών των αρχών, οι οποίες, κατά συνέπεια, έπασχαν, εξ αυτού, από έλλειψη νόμιμης συγκρότησης. Στον αντίποδα, η μειοψηφούσα γνώμη (βλ., ενδεικτικώς, ΣτΕ Ολ. 3515/2013), η οποία τάχθηκε υπέρ της επικράτησης της αρχής της αδιάλειπτης λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης και ως προς τις συνταγματικώς προβλεπόμενες ανεξάρτητες αρχές με αρμοδιότητες αναγόμενες στην προστασία των ατομικών ελευθεριών και τη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος].

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ε΄ (άρθρο 50) προτείνονται μέτρα «για την άμβλυνση των οικονομικών επιπτώσεων που υφίστανται οι περιφερειακοί τηλεοπτικοί σταθμοί και οι επιχειρήσεις έκδοσης εφημερίδων, καθώς και τη στήριξη της εύρυθμης λειτουργίας τους σε συνθήκες παρατεταμένης οικονομικής δυσπραγίας» (βλ. Αιτιολογική Έκθεση, σελ. 76). Μεταξύ άλλων, οι πάροχοι περιεχομένου περιφερειακής εμβέλειας επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης απαλλάσσονται από τον ειδικό φόρο τηλεοπτικών διαφημίσεων έως

την 31.12.2022 και από την υποχρέωση καταβολής του 1,5% των ετήσιων διαφημιστικών εσόδων τους για την παραγωγή κινηματογραφικών έργων.

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ΄ (άρθρα 51 – 54) παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση κανονιστικών πράξεων προς εφαρμογήν του παρόντος (άρθρο 51) και διευκρινίζεται, «για λόγους ασφάλειας δικαίου» (βλ. Αιτιολογική Έκθεση, σελ. 76), ότι η παραγραφή του προτεινόμενου άρθρου 46 καταλαμβάνει παραβάσεις τελεσθείσες πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι οποίες δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο καταγγελίας ή αυτεπάγγελτης έρευνας ή αιτήματος έρευνας του Ε.Σ.Ρ., ή έκδοσης ακυρωτικής απόφασης από το Συμβούλιο της Επικρατείας, για τυπικούς λόγους, ή ακυρωτικής απόφασης που αναπέμπει την υπόθεση για νέα νόμιμη κρίση. Περαιτέρω, διευκρινίζεται ότι οι ήδη λειτουργούσες επιχειρήσεις παροχής συνδρομητικών υπηρεσιών υποχρεούνται να υποβάλουν, εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αναλυτική δήλωση στο Ε.Σ.Ρ. για τα κανάλια που μεταδίδουν υπό τις παρ. 7 και 7Α του ν. 2644/1998 (άρθρο 52). Τέλος, ορίζονται οι καταργούμενες διατάξεις (άρθρο 53) και η έναρξη ισχύος του παρόντος (άρθρο 54).

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί των άρθρων 2 παρ. 1 και 21

Στο άρθρο 21 του παρόντος ορίζεται ότι «[ο]ι τηλεοπτικοί οργανισμοί υποχρεούνται να μεταδίδουν ευρωπαϊκά έργα παραγωγών που είναι ανεξάρτητοι από τηλεοπτικούς φορείς σε ποσοστό τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού χρόνου εκπομπής των μεταδιδόμενων από αυτούς τηλεοπτικών προγραμμάτων, υπολογιζόμενου σε ετήσια βάση».

Σχετικώς παρατηρείται ότι στους ορισμούς της παρ. 1 του προτεινόμενου άρθρου 2 του παρόντος δεν περιλαμβάνεται ο ορισμός του «Ανεξάρτητου παραγωγού οπτικοακουστικών έργων», ο οποίος υπήρχε στο αντίστοιχο άρθρο του καταργούμενου διά του παρόντος π.δ. 109/2010 (παρ. 1. εδάφιο ιε΄, το οποίο προστέθηκε διά της παρ. 2 του άρθρου 39 του ν. 4487/2017).

Δεδομένου ότι με το άρθρο 40 του ν. 4487/2017 καταργήθηκε το άρθρο 10 του ν. 2328/1995 σχετικώς με την έννοια και την κατοχύρωση του επαγγέλματος του ανεξάρτητου παραγωγού οπτικοακουστικών έργων, θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο, ο ορισμός του «Ανεξάρτητου παραγωγού οπτικοακουστικών έργων» είτε να διατηρηθεί στο κείμενο της παρ. 1 του άρθρου 2 του παρόντος είτε να αναδιατυπωθεί κατά τη βούληση του νομοθέτη (βλ., σχετικώς, σκέψη 71 του Προοιμίου της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ «Όταν ορίζουν "παραγωγούς ανεξάρτητους από τηλεοπτικούς οργανισμούς" όπως αναφέρεται στο άρθρο 17, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν δεόντως υπόψη κυ-

ρίως κριτήρια όπως το ιδιοκτησιακό καθεστώς της εταιρείας παραγωγής, το πλήθος των προγραμμάτων που παρέχονται στον ίδιο τηλεοπτικό οργανισμό καθώς και την κυριότητα των δευτερογενών δικαιωμάτων»).

2. Επί του άρθρου 6 παρ. 1

Στην προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι «[ο]ι πάροχοι υπηρεσιών μέσω επικοινωνίας, οι πάροχοι υπηρεσιών πλατφόρμας διαμοιρασμού βίντεο, καθώς και οι πάροχοι υπηρεσιών διαφήμισης και επικοινωνίας, και ενώσεις αυτών, ενθαρρύνονται στη θέσπιση εθνικών κωδικών δεοντολογίας με στόχο ιδίως την περαιτέρω προστασία των καταναλωτών, των ανηλίκων, καθώς και της δημόσιας υγείας και του υγιούς ανταγωνισμού».

Εν προκειμένω, για λόγους σαφήνειας και νομικής ακριβολογίας, η φράση «ενθαρρύνονται στη θέσπιση εθνικών κωδικών δεοντολογίας» θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο να αντικατασταθεί από τη φράση «δύνανται να προβούν στη θέσπιση εθνικών κωδικών δεοντολογίας» ή «υποχρεούνται να προβούν στη θέσπιση εθνικών κωδικών δεοντολογίας».

3. Επί του άρθρου 11

Στην προτεινόμενη διάταξη, για λόγους πληρότητας, πριν από τη λέξη «διάταγμα» θα μπορούσε να προστεθεί η λέξη «προεδρικό».

4. Επί του άρθρου 33 παρ. 4

Στην προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι «[κ]ώδικες δημοσιογραφικής δεοντολογίας, που είναι ενσωματωμένοι στα καταστατικά των αναγνωρισμένων Ενώσεων Συντακτών, καθώς και κώδικες διαφήμισης, όπως ο Ελληνικός Κώδικας Διαφήμισης και τα Παραρτήματά του, που έχουν συνταχθεί από την Ένωση Διαφημιστικών Εταιρειών Ελλάδας, με τη συνεργασία του Συνδέσμου Διαφημιζομένων Ελλάδας ή ανάλογοι κώδικες, που έχουν συνταχθεί από αντιπροσωπευτικές οργανώσεις διαφημιστών και διαφημιζομένων, εφόσον δεν αντιβαίνουν σε διατάξεις του παρόντος ή της σχετικής εθνικής ή ενωσιακής νομοθεσίας ή διεθνών συμβάσεων, μπορούν να λαμβάνονται υπόψη από το Ε.Σ.Ρ. κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Η παραβίαση Κωδικών Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας, Δεοντολογίας Προγραμμάτων και Διαφημίσεων, που έχουν συνταχθεί κατά το άρθρο 6, συνιστά παράβαση που επισύρει διοικητική κύρωση».

Εν προκειμένω, δεδομένου ότι, κατά το τελευταίο εδάφιο της προτεινόμενης διάταξης, η παραβίαση Κωδικών Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας και Δεοντολογίας Προγραμμάτων και Διαφημίσεων, οι οποίοι έχουν συνταχθεί κατά το άρθρο 6, συνιστά παράβαση που επισύρει διοικητική κύρωση, επιβαλλόμενη από το Ε.Σ.Ρ., το περιεχόμενό τους, προφανώς, θα λαμβάνεται

υπόψη από το Ε.Σ.Ρ. κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Επομένως, η φράση «μπορούν να» θα μπορούσε να απαλειφθεί.

5. Επί των άρθρων 40 παρ. 1 και 41 παρ. 2

Στην παρ. 1 του άρθρου 40 ορίζεται ότι «[ο]ι ραδιοφωνικοί σταθμοί, που περιλαμβάνονται στο οικείο Μητρώο του Ε.Σ.Ρ., εποπτευόμενοι ως νομίμως λειτουργούντες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, συνεχίζουν να εκπέμπουν νόμιμα, έως ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία χορήγησης ραδιοφωνικών αδειών. Ως καταληκτική προθεσμία για τη διαδικασία αδειοδότησης των ραδιοφωνικών σταθμών ορίζεται η 30[ή].6.2023».

Εξ άλλου, στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 41 ως «[κ]αταληκτική προθεσμία για τη διαδικασία αδειοδότησης των παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας μη ενημερωτικού περιεχομένου και περιφερειακής εμβέλειας (ενημερωτικού γενικού και μη ενημερωτικού περιεχομένου) ορίζεται η 31η.12.2022».

Αυτονόητο είναι ότι η σχετική διαδικασία πρέπει να λάβει χώρα εντός του συντομότερου δυνατού χρόνου, δοθείσης και της σχετικής νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας.

6. Επί των άρθρων 41 παρ. 1 και 43 παρ. 1

Η προτεινόμενη διάταξη προσθέτει παρ. 4 στο άρθρο 1 του ν. 4339/2015, κατά την οποία «[η] κατοχή άδειας παρόχου περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας προσμετράται ως βαρύνον κριτήριο κατά τη χορήγηση στον πάροχο αυτό, ή σε ανώνυμη εταιρεία, στην οποία συμμετέχει ο πάροχος ως μοναδικός μέτοχος, ή ως μέτοχος από κοινού με άλλους παρόχους ίδιας άδειας αποκλειστικά, άδειας παροχής συνδρομητικών τηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω επίγειων αποκλειστικά πομπών από το Ε.Σ.Ρ., με οικονομικό αντάλλαγμα, σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία του ν. 2644/1998 (...)».

Για την «παροχή προς το κοινό συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω δορυφόρου, καλωδίου ή συχνοτήτων, απαιτείται άδεια, η οποία χορηγείται με απόφαση του Ε.Σ.Ρ., και σύναψη σύμβασης παραχώρησης με το Ελληνικό Δημόσιο, εξαιρουμένης της παροχής γραμμικών τηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω ευρυζωνικών δικτύων (...)» (διατύπωση της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2644/1998, όπως προτείνεται διά του άρθρου 43 παρ. 1 του παρόντος). Η σχετική διαδικασία προβλέπει την προκήρυξη, καταρχάς, συγκεκριμένου αριθμού αδειών παροχής συνδρομητικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω επίγειων αποκλειστικώς πομπών, με υπουργική απόφαση, η οποία δημοσιεύεται και αναφέρεται, τουλάχιστον, στις απαιτού-

μενες κατηγορίες στοιχείων, δικαιολογητικών, μελετών κ.λπ. (ισχύουν -μη τροποποιούμενο- άρθρο 5 παρ. 1 και 2 του ν. 2644/1998. Βλ. άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 2644/1998). Εν συνεχεία, οι υποβαλλόμενες αιτήσεις υπόκεινται σε έλεγχο ως προς τη συνδρομή των νόμιμων προϋποθέσεων και την επάρκεια των απαιτούμενων, από την προκήρυξη, τεχνικών μελετών, από τις αρμόδιες υπηρεσίες και αξιολογούνται από το Ε.Σ.Π., συγκριτικώς, βάσει κριτηρίων και συστήματος βαθμολόγησης. Το Ε.Σ.Π. καταρτίζει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, αναλυτικό βαθμολογικό πίνακα και διατυπώνει τη σύμφωνη γνώμη του προς τον αρμόδιο υπουργό, για τη χορήγηση των αδειών στους συγκεντρώσαντες την υψηλότερη βαθμολογία, ενδεχομένως, μετά από δημόσια ακρόαση των αιτούντων (ισχύουν -μη τροποποιούμενο- άρθρο 5 παρ. 3 του ν. 2644/1998).

Στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2644/1998, όπως προτείνεται να αντικατασταθεί διά του άρθρου 43 παρ. 1 του νομοσχεδίου, προβλέπεται ότι, ειδικώς, «[γ]ια την παροχή των ως άνω υπηρεσιών, όπως προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4339/2015, μέσω επιγείων αποκλειστικά πομπών από κατόχους αδειών παροχής περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας ή από ανώνυμη εταιρεία στην οποία συμμετέχουν αποκλειστικά, ως μοναδικοί μέτοχοι ή μέτοχοι από κοινού, κάτοχοι αδειών παροχής περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας, το Ε.Σ.Π. χορηγεί τις προβλεπόμενες από τον νόμο αυτό άδειες, χωρίς διαγωνιστική διαδικασία, κατά προτεραιότητα, διάρκειας πέντε (5) έως δεκαπέντε (15) ετών ανάλογα με τα υποβαλλόμενα οικονομικά στοιχεία και τα επενδυτικά σχέδια των παρόχων περιεχομένου ή της ανώνυμης εταιρείας στην οποία συμμετέχουν αποκλειστικά, ως μοναδικοί μέτοχοι ή μέτοχοι από κοινού, κάτοχοι αδειών παροχής περιεχομένου, και υπό την προϋπόθεση ότι δεν υφίστανται τεχνικά ζητήματα μη επάρκειας χωρητικότητας δικτύου για την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς και διανομής περιεχομένου ελεύθερης λήψης. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται σύναψη σύμβασης παραχώρησης με το Ελληνικό Δημόσιο».

Σχετικώς παρατηρείται ότι η φράση «κατά προτεραιότητα» φαίνεται να σημαίνει πρόταξη των παρόχων αυτής της κατηγορίας -παρόχων περιεχομένου ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας- σε σχέση με τους λοιπούς αιτούντες ως προς την παροχή άδειας, αρχή ιδιαίτερας σημαντική για την περίπτωση κατά την οποία ο προκηρυχθείς αριθμός αδειών υπολείπεται του αριθμού των συνολικώς υποβληθεισών αιτήσεων, καθώς με τον τρόπο αυτό, επιφυλάσσεται διακριτική μεταχείριση όσον αφορά το δικαίωμα πρόσβασης στη ρυθμιζόμενη οικονομική δραστηριότητα υπέρ των παρόχων περιεχομένου ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας σε σχέση με μη παρόχους, η οποία, ενδεχομένως, χρήζει επεξήγησης.

Επίσης, αναφέρεται ότι οι διαγωνιζόμενοι υποχρεούνται, μεταξύ άλλων, να προσκομίσουν, κατά τη σχετική διαδικασία, σειρά δικαιολογητικών, μελετών, σχεδίων συμβάσεων κ.λπ., ώστε να αποδεικνύεται, επί παραδείγματι, η πλήρωση των προϋποθέσεων περί αποφυγής οικονομικής συγκέντρωσης στον τομέα της προμήθειας οπτικοακουστικού περιεχομένου και ελέγχου της προέλευσης των οικονομικών μέσων που θα διαθέσουν οι ενδιαφερόμενοι για την παροχή των συνδρομητικών υπηρεσιών, και η δομή του προγράμματος κατά τον νόμο (άρθρο 6 του ν. 2644/1998). Όσον αφορά τους κατόχους αδειών παροχής περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας, στην προτεινόμενη νέα παράγραφο του άρθρου 1 του ν. 4339/2015 αναφέρεται ότι τους χορηγείται άδεια παροχής συνδρομητικών τηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω επίγειων πομπών από το Ε.Σ.Ρ., «με οικονομικό αντάλλαγμα, σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία του ν. 2644/1998». Δοθέντος, όμως, ότι η σχετική διαδικασία του ν. 2644/1998 είναι διαγωνιστική, από την οποία εξαιρούνται οι ως άνω πάροχοι, θα ήταν σκόπιμο να διευκρινισθούν οι όροι και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται και η διαδικασία που θα εφαρμοσθεί για τη χορήγηση των εν λόγω αδειών προς αυτούς. Η ανωτέρω διευκρίνιση έχει πρακτική σημασία και στην περίπτωση κατά την οποία ο αριθμός των υποψήφιων παρόχων περιεχομένου ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας, της αυτής κατηγορίας, δηλαδή, υπερβαίνει τον προκηρυχθέντα αριθμό αδειών, οπότε ενδέχεται να ανακύψει ερμηνευτική δυσχέρεια όσον αφορά τον καθορισμό της προτεραιότητας μεταξύ τους. Ακόμη, απαιτείται διευκρίνιση ως προς την προϋπόθεση της μη ύπαρξης τεχνικών ζητημάτων επάρκειας χωρητικότητας δικτύου μόνο στο πλαίσιο της χορήγησης των εν λόγω -κατά προτεραιότητα χορηγούμενων- αδειών, δοθέντος ότι, στην πράξη, εάν υφίστανται ζητήματα χωρητικότητας, είτε δεν θα προκηρυχθούν εν γένει άδειες είτε θα προκηρυχθούν και θα δοθούν όσες άδειες είναι εφικτό, κατά προτεραιότητα, κατά τα φαινόμενα, στους παρόχους περιεχομένου ελεύθερης λήψης.

Επιπλέον, στο μέτρο που οι πάροχοι περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας εξαιρούνται της ως άνω περιγραφείσας διαγωνιστικής διαδικασίας για τη χορήγηση της άδειας παροχής συνδρομητικών τηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω επίγειων πομπών, απαιτείται διευκρίνιση ως προς το πλαίσιο προσμέτρησης της ιδιότητάς τους αυτής ως «βαρύνοντος κριτηρίου» στην προστιθέμενη διά του άρθρου 41 παρ. 1 του παρόντος, παρ. 4 στο άρθρο 1 του ν. 4339/2015. Υπό το φως των ανωτέρω, για την καλύτερη εφαρμογή της διάταξης, θα ήταν σκόπιμο να διευκρινισθεί η έννοια του βαρύνοντος κριτηρίου και το πλαίσιο εφαρμογής του.

Εξ άλλου, η προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 41 παρ. 1 προστίθεται στον ν. 4339/2015 («Αδειοδότηση παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης - Ίδρυση συνδεδεμένης με την Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. ανώνυμης εταιρίας για την ανάπτυξη δικτύου επίγειας ψηφιακής ευρυεκπομπής - Ρύθμιση θεμάτων Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ. Τ.) - Εθνική Επικοινωνιακή Πολιτική, Οργάνωση της Επικοινωνιακής Διπλωματίας - Σύσταση Εθνικού Κέντρου Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας και Μητρώου Επιχειρήσεων Ηλεκτρονικών Μέσων Ενημέρωσης - Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4070/2012 (Α' 82) και άλλες διατάξεις»), ενώ, συστηματικώς, ανήκει στον ν. 2644/1998, δοθέντος ότι αφορά, πρωτίστως, διαδικασία που υπάγεται σε αυτόν.

Τέλος, στη διατύπωση του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2644/1998, όπως προτείνεται διά του άρθρου 43 παρ. 1 του παρόντος, χρήζει συμπλήρωσης, για λόγους νοηματικής πληρότητας, η φράση [«(...) απαιτείται άδεια, η οποία χορηγείται με απόφαση του Ε.Σ.Ρ., και σύναψη σύμβασης παραχώρησης με το Ελληνικό Δημόσιο, εξαιρουμένης της παροχής γραμμικών τηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω ευρυζωνικών δικτύων, για την οποία το άρθρο 15 του ν. 3592/2007 (Α' 161)»].

7. Επί του άρθρου 41 παρ. 2

Με την προτεινόμενη ρύθμιση, στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης, προστίθενται στην παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 4339/2015, διατάξεις, κατά τις οποίες, «[μ]ε την απόφαση του Υπουργού περί καθορισμού του αριθμού των αδειών, δύναται να αποκλείεται, με ειδική αιτιολόγηση, ειδικής στόχευσης περιεχόμενο των προς χορήγηση αδειών μη ενημερωτικού περιεχομένου, ιδίως για λόγους προστασίας της εθνικής ασφάλειας, διαφύλαξης της δημόσιας τάξης και προστασίας της δημόσιας υγείας (...)».

Δοθέντος ότι στις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 4339/2015, στις οποίες προστίθενται τα ως άνω προτεινόμενα εδάφια, ορίζεται ότι με υπουργική απόφαση, μετά από σύμφωνη γνώμη του Ε.Σ.Ρ. και δημόσια διαβούλευση, «καθορίζεται ο αριθμός των δημοπρατούμενων αδειών παρόχου περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης ανά κατηγορία εμβέλειας (εθνικής ή περιφερειακής), προγράμματος (ενημερωτικού "γενικού περιεχομένου", ή μη ενημερωτικού "περιεχομένου"), είδος στόχευσης (γενικής ή ειδικής) σε περίπτωση μη ενημερωτικού προγράμματος και είδος θεματικού περιεχομένου σε περίπτωση προγράμματος ειδικής στόχευσης», προφανώς, η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του Ε.Σ.Ρ. αφορά και το τμήμα της απόφασης του υπουργού περί αποκλεισμού συγκεκριμένου περιεχομένου ειδικής στόχευσης των προς χορήγηση αδειών μη ενημερωτικού περιεχομένου.

8. Επί του άρθρου 45 παρ. 1

Κατ' ακριβολογίαν, η αναφερόμενη στην προστιθέμενη διά του παρόντος παρ. 12 στο άρθρο 21 του ν. 4354/2015, συγκρότηση επιτροπών και ομάδων εργασίας από το Ε.Σ.Ρ. γίνεται για την υποστήριξη του κατά την άσκηση των οριζόμενων στον νόμο, αρμοδιοτήτων του (και όχι «[γ]ια την άσκηση των αρμοδιοτήτων του»).

9. Επί του άρθρου 51

Σημειώνεται ότι, ενώ κατά την Αιτιολογική Έκθεση (σελ. 76), «[π]αρέχονται εξουσιοδοτήσεις για την έκδοση κανονιστικών πράξεων που αφορούν στη ρύθμιση των θεμάτων του Μέρους Α' και του Μέρους Β' του παρόντος», οι εξουσιοδοτικές διατάξεις αφορούν μόνο την εφαρμογή των ρυθμίσεων του Μέρους Α'.

10. Επί του άρθρου 53

Δεδομένου ότι το εν λόγω άρθρο περιλαμβάνει μία μόνο παράγραφο, η αρίθμησή της πρέπει να απαλειφθεί.

Αθήνα, 15 Φεβρουαρίου 2021

Οι Εισηγητές
Δημήτριος Βασιλείου
Γεωργία Μακροπούλου
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Α' Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β' Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρας Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών